

Avdelning
Juridiska avdelningen
Handläggare
Christoffer Svensson
08-563 087 05
Christoffer.svensson@uka.se

Datum
2014-05-14

Reg.nr
31-603-13

Göteborgs universitet
Rektor

Anmälan om felaktig och otydlig information

Anmälan

NN har i en anmälan mot Göteborgs universitet uppgett bl.a. följande.

Universitetet har agerat felaktigt genom att det lämnat felaktig och otydlig information. Under höstterminen 2012 läste hon termin fem på läkarprogrammet. Tyvärr saknade hon behörighet för internmedicin på termin sex. Under vårterminen 2013 läste och tenterade hon anatomikursen samt tenterade kurserna BF1 och BF2.

Det fanns två instruktioner för uppflyttning till nästa kurs, dels ett anslag i Göteborgs universitets lärplattform, GUL (*se bilaga 1 till detta beslut*), dels en blankett för de som haft studieuppehåll (*se bilaga 2 till detta beslut*).

Vid AA:s (ordförande i läkarprogramkommittén) möte med studentombuden reddes ut att studieuppehåll är en juridisk term för de som inte studerar. Man får inte skriva tenta eller räknas som student när man ansökt om studieuppehåll. AA svarade i ett mejl att termen använts felaktigt och att det en student gör när denna inte uppnår förkunskapskraven är något annat. Därmed antog NN att den felaktiga instruktionen att studenter som inte når upp till förkunskapskraven ska söka studieuppehåll skulle tas bort.

Eftersom hon under våren 2013 studerade och inte hade studieuppehåll, och då det inte fanns några andra instruktioner, följde hon anslaget på GUL som säger att en student inte ska göra någonting, utan denna blir automatiskt uppflyttad så länge han eller hon har behörighet.

I juni 2013 fick hon reda på att studievägledarna ansåg att hon skulle ansöka om att återuppta studierna efter studieuppehåll. Hon tyckte att detta var konstigt men fyllde i ansökan. Hon fick avslag p.g.a. platsbrist eftersom ansökan lämnades in efter den 15 april. Hade hon lämnat in ansökan innan den 15 april hade hon haft platsgaranti enligt vad som står på ansökan.

Eftersom hon tyckte att instruktionerna var otydliga och missvisande överklagade hon avslaget till Överklagandenämnden för högskolan. De tog inte upp överklagandet eftersom hon inte haft studieuppehåll. När hon påpekade detta fick hon höra att hon haft studieavbrott, att Sahlgrenska akademien inte behöver följa Göteborgs universitets regel om att omregistrera när en student gör omtentor och att hon därför inte varit registrerad under våren trots att hon tagit poäng i tre kurser.

Förutom de felaktiga instruktionerna om studieuppehåll har det inte funnits några instruktioner för studenter som ska ta igen gamla kurser.

Yttranden

Universitetskanslersämbetet har inhämtat ett yttrande från Göteborgs universitet som anförts i huvudsak följande.

NN har inte ansökt om eller beviljats studieuppehåll från läkarutbildningen vid Göteborgs universitet under den tid hon läste kurser för att göra sig behörig för den sjätte terminens studier på utbildningen. Universitetet ser det som att NN hade någon annan form av uppehåll från läkarprogrammet under den aktuella terminen. Studieuppehåll ska sökas av studenten själv. Ett beslut om studieuppehåll avser alltid uppehåll för en viss tid i en viss utbildning. En person med studieuppehåll från exempelvis läkarprogrammet kan, trots studieuppehåll från en viss utbildning, likväl studera andra kurser vid universitetet under den tid vederbörande har studieuppehåll.

Den information som NN anser vara otydligt utformad, dvs. den information som finns i GUL, gällde de studenter som följer den normala studiegången inom utbildningsprogrammet och inte studenter som eventuellt läser kurser utanför utbildningsprogrammet. Av informationen gör universitetet bedömningen att NN borde ha förstått, då hon inte sökt och inte beviljats studieuppehåll, att hon inte följde utbildningsprogrammet den aktuella terminen och att hon därmed var tvungen att lämna en anmälan om fortsatta studier inom utbildningsprogrammet.

Göteborgs universitet hänvisar också till ett yttrande i ärendet av Sahlgrenska akademien.

Sahlgrenska akademien har yttrat bl.a. följande.

Den information som NN åberopar från GUL är en information till studenterna vid läkarprogrammet om att de som var registrerade på kurs under höstterminen 2012 inte behövde anmäla sig via antagning.se till nästkommande termins kurser om de flyttades upp till högre termin. Informationen gällde därmed endast för de studenter som fortsatt följde kurser inom programmet, dvs. de som flyttats upp till högre termin i anslutning till innevarande termin och inte de som nekats uppflyttning till högre termin. I en sådan situation ligger ansvaret för fortsatta studier på den enskilda studenten som måste ansöka om plats på den högre terminens kurs när förkunskaperna är uppfyllda. I informationen återfanns även en instruktion att ansöka om studieuppehåll senast den 1 december inför vårterminen.

I mallen ansökan om kursplats efter studieuppehåll, med tillhörande information, framgår att en student som beviljats studieuppehåll ska ansöka om kursplats senast den 15 april inför höstterminen respektive den 15 oktober inför vårterminen. Där

framgår vidare att om studenten haft ett beslut om studieuppehåll och ansökt om kursplats så ska studenten enligt prioriteringsgrupp tre erbjudas plats nästa gång kursen ges. I de fall studenten inte har lämnat in en anhållan om studieuppehåll och ansöker om kursplats för fortsatta studier vid läkarprogrammet så blir denne placerad i prioriteringsgrupp nio, den lägst prioriterade gruppen som är beroende av att det då finns plats kvar på den sökta kursen.

NN läste under hösten 2012 på läkarprogrammets termin fem och uppfyllde inte förkunskapskraven för en uppflyttning till termin sex och kursen Invärtesmedicin inför vårterminen 2013. Det är Sahlgrenska akademinns uppfattning att NN hade ett uppehåll från sina programstudier under vårterminen 2013 även om hon inte ansökt om och fått ett studieuppehåll beviljat. Därmed skulle hon ha ansökt om en kursplats inför höstterminen 2013 senast den 15 april för att kunna komma ifråga för en plats på kursen Invärtesmedicin enligt prioriteringsgrupp nio.

NN har i ett slutligt yttrande anfört bl.a. följande.

Anslaget hon hänvisat till sattes upp på GUL och på anslagstavlor i universitetets lokaler. Det står ingenstans i anslaget att informationen endast gäller studenter som följer normal studietakt. Det står tvärtom klart och tydligt att alla studenter inte längre behöver ansöka via studera.nu eller göra något för att bli uppflyttade till nästa kurs. Det enda undantaget texten stipulerar är studenter med studieuppehåll.

Eftersom informationen om att studenter som inte klarat förkunskapskrav och därmed läser ikapp kurser ska ta studieuppehåll var fel kontaktade Göteborgs Förenade Studentkårers studentombud Sahlgrenska akademin via mejl. De hade även ett möte i januari 2013 där de redde ut vad studieuppehåll innebär. Hon var inte med på mötet men fick i efterhand rapporterat att problemet var löst och att Sahlgrenska akademin skulle åtgärda den felaktiga användningen av termen. I december ringde hon även Universitetskanslersämbetets jurister och fick veta att det var rätt av henne att inte söka studieuppehåll när hon skulle fortsätta att studera. Hon ringde även studentombuden vid Stockholms och Lunds universitet och Göteborgs universitets jurist för att gardera sig om att hon fått rätt information.

Under vårterminen kom ingen annan information vad gäller hur en student som studerar ska ansöka om kursplats. När hon fick reda på att studievägledarna ansåg att hon trots att hon inte haft studieuppehåll ändå skulle ansöka om återupptagande av studier efter studieuppehåll för att få kursplats, kontaktade hon universitetets jurister och fick då besked om att en student som studerar varken har studieavbrott eller studieuppehåll. Hon kan orimligen hamna i en prioriteringsgrupp för de som kommit in för sent med ansökan om studieuppehåll när hon aldrig skulle ha sökt studieuppehåll från första början. Universitetet måste gå ut med tydlig information vilket det inte gjort.

Aktuella bestämmelser

I 7 kap. 4 § första stycket högskoleförordningen (1993:100) anges följande. Den som vill antas till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå ska anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.

I 7 kap. 33 § högskoleförordningen anges följande. Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

1. får anstånd med att påbörja studierna, eller
2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Det som anges i första stycket gäller också en studerande som avses i 6 kap. 11 c §, om den del av utbildningen som högskolan ska anordna ges på grundnivå eller avancerad nivå.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om anstånd och om studieuppehåll.

I 3 § i Universitets- och högskolerådets föreskrifter om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll (UHRFS 2013:3) anges följande. Med studieuppehåll avses ett uppehåll i studierna som anmälts till högskolan av studenten.

I 4 § samma föreskrifter anges följande. Särskilda skäl för att få fortsätta studierna efter studieuppehåll kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t.ex. vård av barn, värnplikts- eller civilplikts-tjänstgöring eller studentfackliga uppdrag.

Särskilda skäl kan också vara tidsbegränsad provanställning enligt 12 § lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar eller tjänstgöring i Försvarsmakten för den som är anställd som tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman enligt denna lag.

I 5 § samma föreskrifter anges följande. Högskolans beslut om att en student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll ska avse en bestämd tidsperiod.

Ett beslut om att en student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt då studierna ska fortsätta.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Universitetskanslersämbetet har bl.a. till uppgift att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Detta gör ämbetet genom att granska om universitet och högskolor följer de bestämmelser som gäller för deras verksamhet.

Reglerna om studieuppehåll i 7 kap. 33 § högskoleförordningen innebär att den som beviljas sådant studieuppehåll har platsgaranti till en utbildning efter uppehållet. I reglerna på baksidan av Göteborgs universitets blankett "ANSÖKAN OM KURSPLATS Läkarprogrammet", från den 26 april 2013, anges att ansökan om kursplats efter studieuppehåll ska vara inkommen senast den 15 april inför höstterminen respektive den 15 oktober inför vårterminen. Av reglerna kan utläsas att studieuppehåll enligt Göteborgs universitet även kan avse studieuppehåll utan platsgaranti, t.ex. p.g.a. forskning på deltid. Att som Göteborgs universitet gjort använda sig av termen studieuppehåll i en vidare bemärkelse än vad som avses i högskoleförordningen är enligt Universitetskanslersämbetet olämpligt och kan framstå som förvirrande för studenterna. Det finns andra begrepp som är mer lämpade att använda när man vill identifiera de grupper av studenter som utan att ha studieuppehåll med platsgaranti har ett uppehåll i studierna. Ett sådant begrepp är studieavbrott. När det gäller studenter som NN som inte följer den normala studiegången utan tenterar kurser inom programmet för att få behörighet för fortsatta studier inom programmet, kan dock ett annat begrepp behöva användas för att undvika oklarheter.

Vad gäller anslaget i GUL den 12 september 2012 kan konstateras att det har rubriken "Till alla studenter på läkarprogrammet". I anslaget ges inte några instruktioner om att studenter som inte varit behöriga för uppflyttning till högre termin har att vidta några särskilda åtgärder när de väl uppfyller behörigheten. Av anslaget får man snarare intrycket att några åtgärder inte behöver vidtas av en student när denna flyttas upp till högre termin inom läkarprogrammet, oavsett om studenten tidigare varit obehörig för uppflyttning.

Såvitt framkommit har, förutom anslaget i GUL och de regler som återfinns i ovan nämnda blankett, någon ytterligare information inte funnits tillgänglig vad avser vilka åtgärder studenter haft att vidta när de befunnit sig i en situation likt den NN befunnit sig i.

Mot denna bakgrund anser Universitetskanslersämbetet att Göteborgs universitets regler och information varit otydliga när det gäller vilka åtgärder studenter som inte varit behöriga för uppflyttning till högre termin har att vidta när behörigheten väl uppfyllts. Göteborgs universitet kan inte undgå kritik för detta. Universitetskanslersämbetet utgår från att universitetet ändrar reglerna och informationen så att det klart framgår för sådana studenter vad som gäller.

Med dessa kritiska besked avslutar Universitetskanslersämbetet ärendet.

På Universitetskanslersämbetets vägnar

Christian Sjöstrand
Chefsjurist

Christoffer Svensson
Verksjurist

Kopia till:
NN